

En beskrivelse af arbejdsmarkedet i

Viborg

kommune

Beskæftigelsesregion Midtjylland
April 2011

INDHOLDSFORTEGNELSE

UDVIKLINGEN I UDBUDET AF ARBEJDSKRAFT	3
Befolkningen	

Arbejdsstyrken

Ledigheden

UDVIKLINGEN I EFTERSPØRGSLEN EFTER ARBEJDSKRAFT	9
Erhvervsstrukturen	

Pendlingen

Den aktuelle beskæftigelsesudvikling

ARBEJDSMARKEDET I VIBORG KOMMUNE

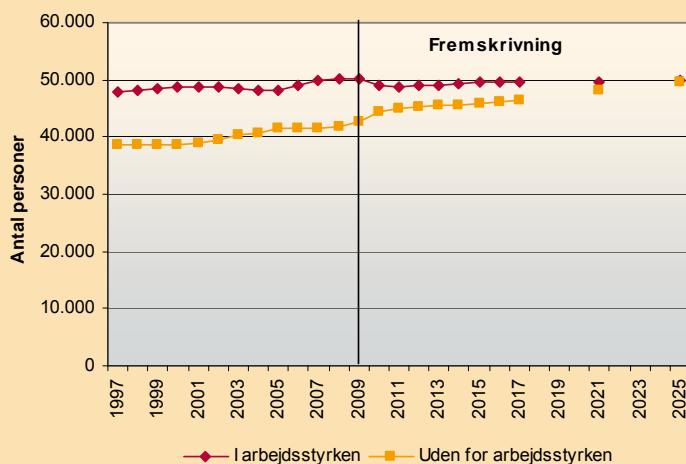
Formålet med arbejdsmarkedsbeskrivelsen er at supplere Kommunebeskrivelse 2011 med viden om den strukturelle udvikling på arbejdsmarkedet i kommunen. Arbejdsmarkedsbeskrivelsen for Viborg indeholder:

- en beskrivelse af udviklingen i udbudssiden, herunder udviklingen i befolkningen, arbejdsstyrken og ledigheden – både historisk og i fremtiden. Arbejdsstyrken er endvidere opdelt på uddannelsesniveau.
- en beskrivelse af efterspørgselssiden, herunder udviklingen i antallet af arbejdspladser, erhvervsstrukturen, beskæftigelsen og pendlingen – både historisk og i fremtiden. Arbejdskraftefterspørgslen er endvidere opdelt på uddannelsesniveau.

Hovedkonklusioner

Overordnet viser arbejdsmarkedsbeskrivelsen, at Viborg har oplevet en positiv udvikling på arbejdsmarkedet de seneste 10 til 12 år. Både udbuds- og efterspørgselssiden har fulgt den regionale udvikling frem til 2009, og fra 2006 til 2009 har Viborg haft en særlig positiv udvikling. I denne periode er der skabt mange nye arbejdspladser, og arbejdsstyrken er steget.

Fremskrivningerne viser, at der forventes relativt lav vækst i Viborg i de kommende år med en næsten uændret arbejdsstyrke og arbejdskraftefterspørgsel. Gruppen af personer uden for arbejdsstyrken forventes derimod at vokse, hvilket betyder, at arbejdsstyrken i Viborg skal "forsørge" stadig flere ældre, unge og personer i den erhvervsaktive alder, som står uden for arbejdsstyrken – jf. nedenstående figur.

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

Udbudssiden

Viborg har haft en positiv demografisk udvikling, og frem til 2020 forventes **befolkningen** at stige 4,3%. Antallet af erhvervsaktive (16 til 64 år) forventes dog at falde 0,7%.

Arbejdsstyrken i Viborg er steget 4,6% fra 1997 til 2009, og fra 2011 til 2021 forventes arbejdsstyrken at stige 1,5%. Arbejdsstyrken er steget mere end regionsgennemsnittet frem til 2009, men fra 2011 til 2021 forventes en lavere stigning i Viborg end i regionen.

Arbejdsstyrkens **uddannelsesniveau** i Viborg er på niveau med gennemsnittet for regionen. 34% har ingen erhvervskompetencegivende uddannelse, mens 39% har en erhvervsfaglig uddannelse og 27% en videregående uddannelse. Andelen af faglærte er lidt højere i Viborg, mens andelen med en videregående uddannelse er lidt lavere. Frem til 2025 forventes en stigning i antallet af videregående uddannede, mens der forventes et svagt fald i antallet af kortuddannede og erhvervsuddannede.

I februar 2011 var **ledigheden** 5,5%, hvilket er lidt lavere end ledigheden i Midtjylland som helhed. Det seneste år er ledigheden i Viborg faldet med 0,6%-point. Ledighedsudviklingen kendetegnes ved faldende ledighed for de mest konjunkturfølsomme grupper som Byggefagene, NNF, Metalarbejderne og 3F. Modsat er ledigheden steget lidt blandt de grupper, der typisk arbejder inden for den offentlige sektor. Ledighedsniveauet er dog fortsat højest inden for a-kasserne; 3F, NNF og Kristelig a-kasse, og alene 3F's medlemmer udgør 38% af alle dagpengemodtagerne i Viborg.

Efterspørgselssiden

Erhvervsstrukturen i Viborg kendetegnes ved relativt mange arbejdspladser inden for Maskinindustri, Offentlig administration, Sundhedsvæsen, Forskning og udvikling og Landbrug. Fra 1997 til 2009 er antallet af arbejdspladser i Viborg steget 15%. Frem til finanskrisen har især den private og offentlige servicesektor og Bygge- og anlægssektoren oplevet vækst, mens Landbruget og Industrien generelt har oplevet tilbagegang. Dog har industrien i Viborg oplevet mindre nedgang end i mange andre kommuner. I de kommende år forventes antallet af arbejdspladser i Viborg at stabilisere sig på niveauet i 2006/2007 – dog med nedgang inden for industri og landbrug, mens der forventes vækst inden for den private servicesektor.

Der forventes at blive stillet stadig **større kvalifikationskrav** til arbejdskraften på sigt. Fremskrivningerne viser, at der er udsigt til stigende efterspørgsel for grupper af videregående uddannede, mens der generelt forventes et fald i beskæftigelsen for kortuddannede og for grupper af faglærte i de kommende 10 år.

Pendlingen er på et mellemhøjt niveau i Viborg. 23% af de beskæftigede i kommunen er udpendlere, og samtidig er 30% af de ansatte på arbejdspladserne i Viborg indpendlere. I de kommende år forventes der at blive stillet stadig større krav om geografisk mobilitet til arbejdsstyrken i Viborg.

UDVIKLINGEN I UDBUDET AF ARBEJDSKRAFT

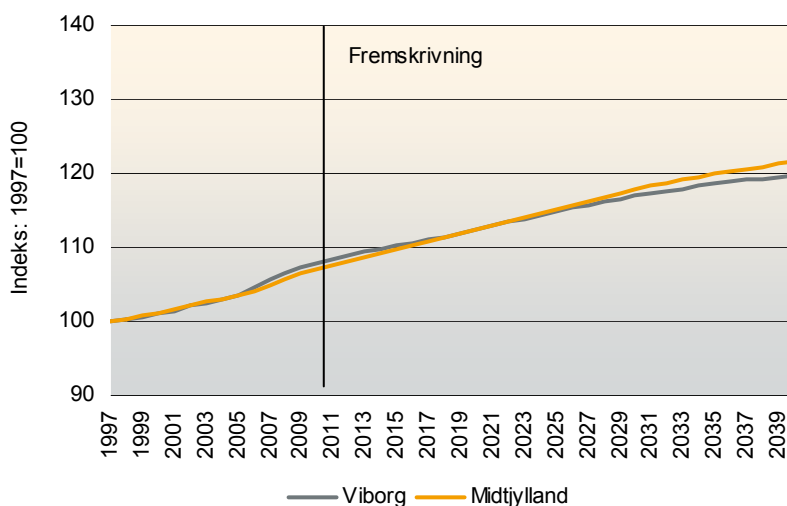
Her beskrives den seneste udvikling, prognoserne og uddannelsesniveaet for befolkningen og arbejdsstyrken i Viborg Kommune, og der gives et overblik over den seneste udvikling i ledigheden.

Befolkningen

Ved indgangen til 2010 var der 93.310 indbyggere i Viborg Kommune. Befolkningstallet er steget de seneste år, og den seneste befolkningsprognose viser, at befolkningstallet fortsat forventes at stige. Frem til 2020 forventes en stigning på 4,3%, og frem til 2040 forventes en stigning på 11,1%.

Befolkningstallet forventes at stige i hele Midtjylland, i Østjylland¹ og i Vestjylland. Stigningerne i Viborg forventes at være højere end stigningerne i Vestjylland som helhed – og på niveau med de forventede stigninger i hele Midtjylland.

FIGUR 1. UDVIKLINGEN I BEFOLKNINGEN FRA 1997 TIL 2010 OG BEFOLKNINGSPROGNOSEN FOR 2010 TIL 2040 FOR VIBORG OG MIDTJYLLAND

Kilder: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk og SAM-K/LINE-modellen

TABEL 1. BEFOLKNINGEN OG BEFOLKNINGSPROGNOSEN FOR VIBORG OG MIDTJYLLAND

	Befolkning			Procentvis udvikling	
	2010	2020	2040	2010-2020	2010-2040
Befolkningen i alt					
Viborg	93.310	97.291	103.635	4,3%	11,1%
Midtjylland	1.253.998	1.318.471	1.424.057	5,1%	13,6%
Landsdel Østjylland	826.923	885.593	975.959	7,1%	18,0%
Landsdel Vestjylland	427.075	432.878	448.098	1,4%	4,9%
16 til 64-årige					
Viborg	58.925	58.521	56.963	-0,7%	-3,3%
Midtjylland	808.730	818.257	814.963	1,2%	0,8%
Landsdel Østjylland	540.311	558.712	570.064	3,4%	5,5%
Landsdel Vestjylland	268.419	259.545	244.899	-3,3%	-8,8%

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

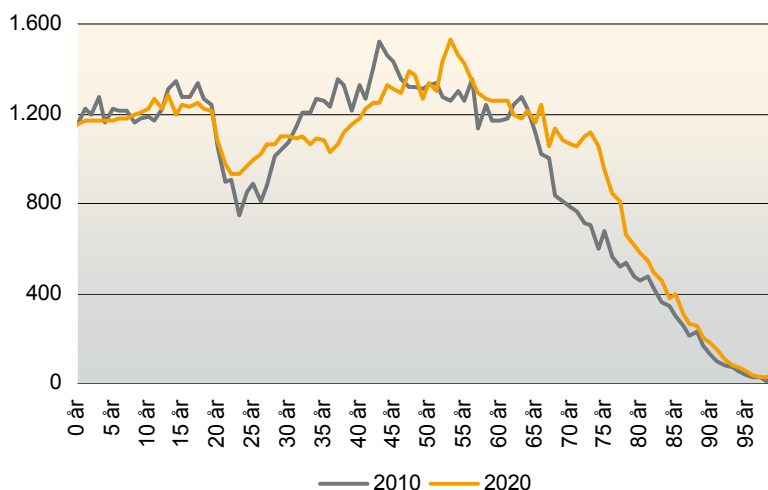
¹ Østjylland: Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Randers, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Syddjurs og Aarhus

Vestjylland: Herning, Holstebro, Ikast-Brandø, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Skive, Struer og Viborg

I 2010 udgjorde befolkningen i den erhvervsaktive alder (16 til 64 år) 63% af den samlede befolkning i Viborg. Modsat befolkningsudviklingen generelt forventes antallet af personer i den erhvervsaktive alder at falde frem til 2040 i Viborg og Vestjylland, mens der forventes en lille stigning i Midtjylland som helhed.

Fordelt på alder forventes befolkningstallet i Viborg at stige for de 20 til 30-årige, de 50 til 55-årige og de 65-årige og derover frem til 2020. Antallet af 30 til 45-årige forventes derimod at falde svagt, og i de resterende aldersgrupper forventes antallet at ligge stabilt.

FIGUR 2. BEFOLKNINGENS ALDERSSAMMENSÆTNING I VIBORG I 2010 OG 2020

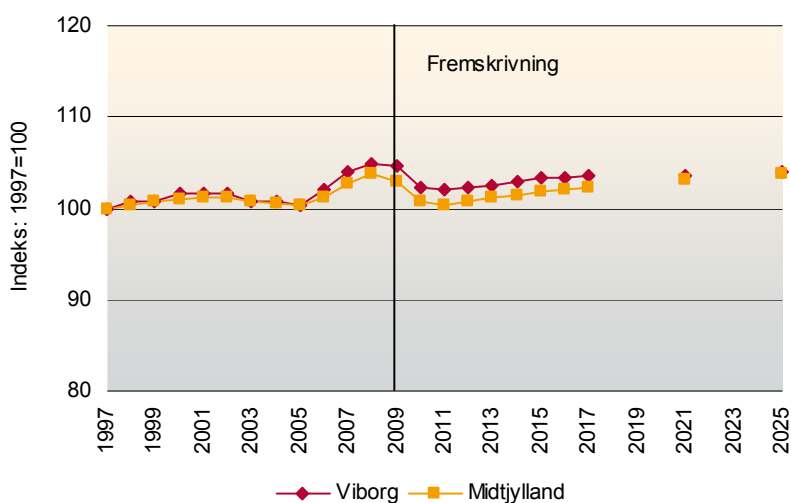

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

Arbejdsstyrken

I 2009 var der 47.186 personer i arbejdsstyrken i Viborg. Udviklingen viser, at arbejdsstyrken er steget markant fra 2005 til 2008, men som følge af lavkonjunkturer er arbejdsstyrken faldet i 2009. I 2010 forventes arbejdsstyrken at falde yderligere, men efterfølgende forventes arbejdsstyrken igen at stige.

FIGUR 3. UDVIKLINGEN I ARBEJDSSTYRKEN FRA 1997 TIL 2009 OG ARBEJDSSTYRKEPROGNOSEN FOR 2010 TIL 2025 FOR VIBORG OG MIDTJYLLAND

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

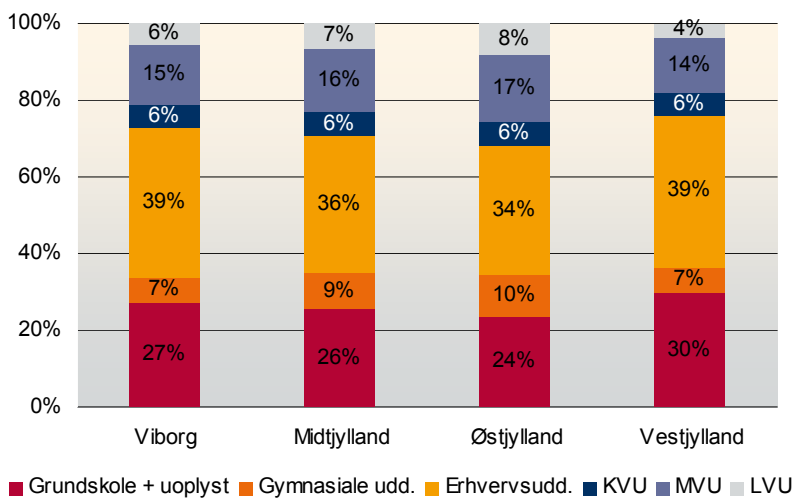
Udviklingen i arbejdsstyrken i Viborg har fulgt stort set samme tendens som udviklingen i hele Midtjylland siden 1997.

Arbejdsstyrkens uddannelsesniveau

27% af arbejdsstyrken i Viborg har grundskolen som højeste fuldførte uddannelse, mens 39% har fuldført en erhvervsuddannelse, og 21% har gennemført en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

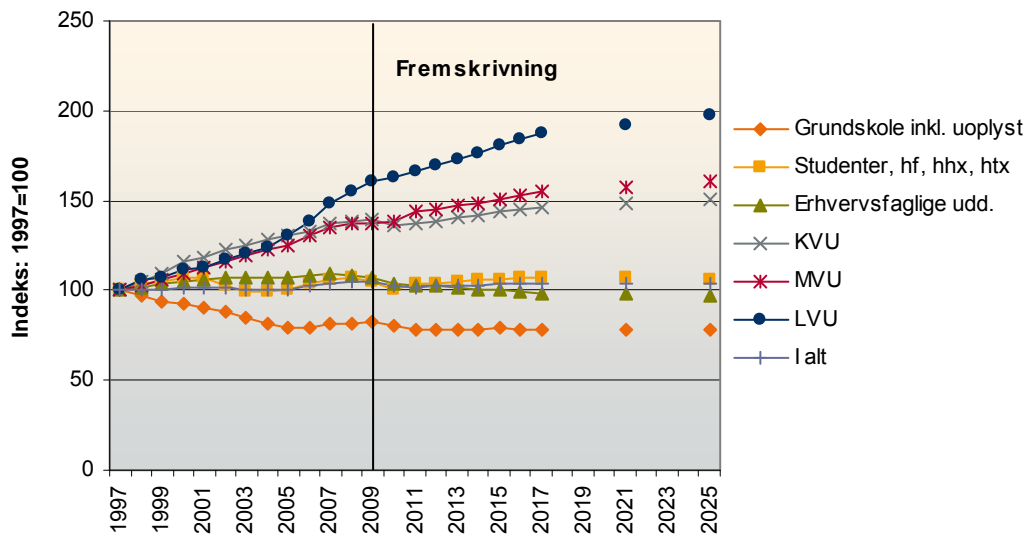
Sammenlignet med uddannelsesniveauet i hele Midtjylland er der marginalt flere i Viborg, der har grundskolen eller en erhvervsuddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Modsat er der marginalt færre i Viborg, der har gennemført en gymnasial uddannelse eller en mellemlang eller lang videregående uddannelse.

FIGUR 4. ARBEJDSSTYRKENS UDDANNELSESLEVELI I 2009

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

FIGUR 5. UDVIKLINGEN I ARBEJDSSTYRKEN FORDELT PÅ UDDANNELSESLEVELI FRA 1997 TIL 2009 OG FREMSKRIVNING AF ARBEJDSSTYRKEN FRA 2010 TIL 2025 I VIBORG

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

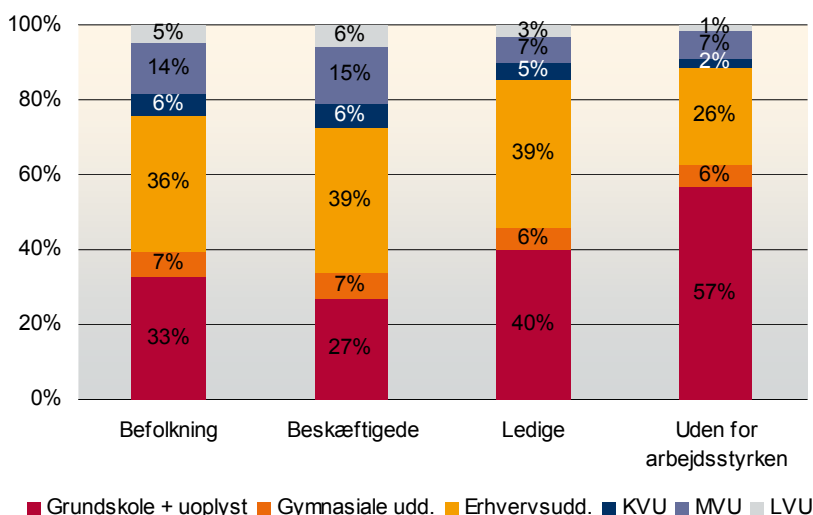
Siden 1997 har Viborg oplevet et fald i antallet af personer, der højest har fuldført grundskolen. Antallet af personer, der har gennemført en videregående uddannelse, er derimod steget, mens antallet af gymnasialt uddannede og erhvervsuddannede har ligget stabilt over perioden.

Prognoserne for arbejdsstyrken fordelt på uddannelsesniveau viser, at den historiske udvikling forventes at fortsætte de kommende 15 år. Dog forventes antallet af erhvervsuddannede at falde svagt, og særligt vil antallet med en lang videregående uddannelse stige markant.

Befolkningens uddannelsesniveau

I Viborg er der markante forskelle på uddannelsesniveauet for befolkningen, arbejdsstyrken og personer uden for arbejdsstyrken. I hele befolkningen i den erhvervsaktive alder er der flere kortuddannede og lidt færre med en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse end i arbejdsstyrken. Forskellene er mere markante for personer uden for arbejdsstyrken, hvor der er markant flere med grundskolen som højeste fuldførte uddannelse og markant færre med en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse end i arbejdsstyrken.

FIGUR 6. UDDANNELSESNIWAUET I VIBORG I 2009

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

Ledigheden

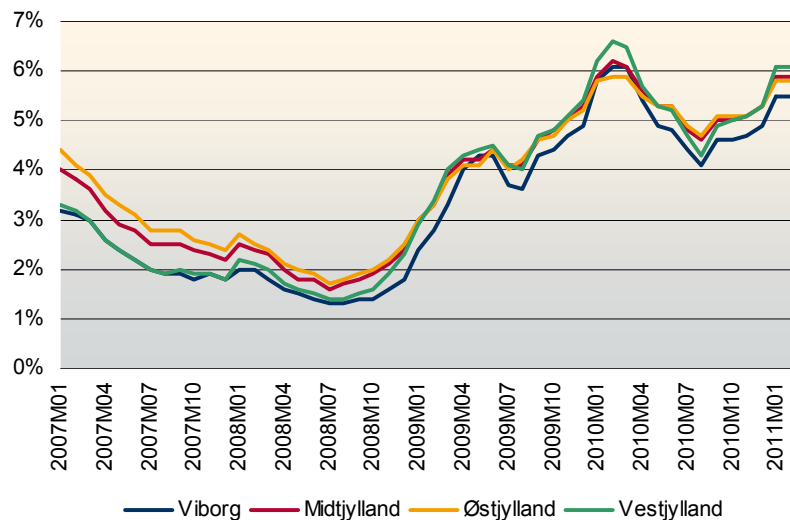
I februar 2011 var der 2.589 bruttoledige i Viborg, svarende til 5,5% af arbejdsstyrken. Siden februar 2010 er ledigheden faldet fra 2.880 personer, et fald på 10,1%. Udviklingen viser, at ledigheden var højest i februar 2010. Herefter faldt ledigheden markant frem til august 2008, men efterfølgende er den igen steget.

Siden januar 2007 har ledighedsniveauet i Viborg stort set fulgt samme tendens som ledighedsniveauet i hele Midtjylland, men ledighedsprocenten har ligget lidt lavere i Viborg end i Midtjylland.

Fordelt på **ydelser** var der i februar 2011 2.249 bruttoledige dagpengemodtagere og 340 bruttoledige jobklare kontanthjælpsmodtagere i Viborg. Udviklingen viser, at ledigheden er

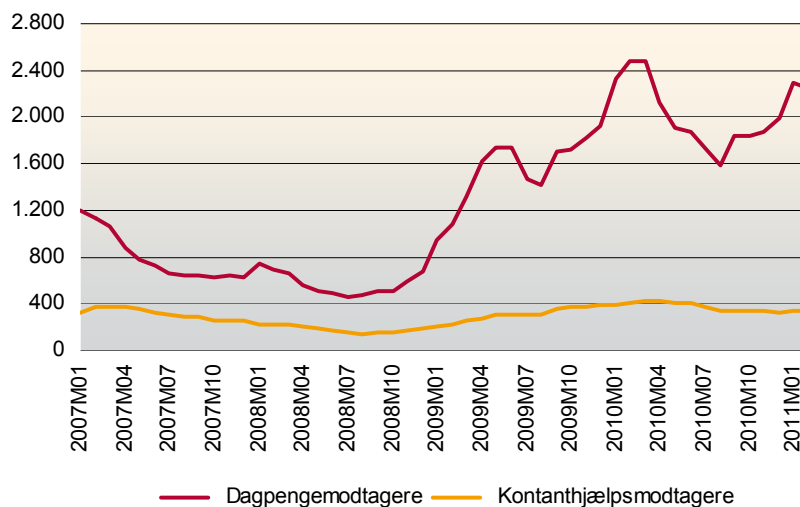
langt mere konjunkturfølsom for dagpengemodtagerne end for de jobklare kontanthjælpsmodtagere. Siden juli 2008, hvor ledigheden var lavest, er bruttoledigheden således steget 400% for dagpengemodtagerne og 125% for kontanthjælpsmodtagerne.

FIGUR 7. UDVIKLINGEN I BRUTTOLEDIGHEDEN I VIBORG OG MIDTJYLLAND

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

FIGUR 8. UDVIKLINGEN I BRUTTOLEDIGHEDEN I VIBORG FORDELT PÅ YDELSER

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

Fordelt på **a-kasser** var ledigheden i Viborg i februar 2011 lavest for Danske Sundhedsorganisationers a-kasse, lærernes a-kasse DLF-A og akademiker a-kasserne AAK og IAK. Modsat var ledigheden højest for 3F, NNF, Kristelig a-kasse og Danske Lønmodtagere.

Siden februar 2010 er ledigheden faldet mest for de a-kasser, hvor medlemmerne typisk er ansat i de konjunkturfølsomme erhverv, mens ledigheden er steget mest for de a-kasser, hvor medlemmerne typisk er ansat i den offentlige sektor. Konkret er ledigheden faldet mest for Byggefagenes a-kasse, NNF, Metalarbejderne og 3F, mens den er steget mest for pædagogernes a-kasser SLA og BUPL-A, FOA og Danske Sundhedsorganisationers a-kasse.

Endelig er ledigheden i Viborg antalmæssigt størst i 3F, Kristelig a-kasse og HK. 60% af dagpengemodtagerne i Viborg er medlem af en af de tre a-kasser, og alene 3F's medlemmer udgør 38% af kommunens dagpengemodtagere.

TABEL 2. LEDIGHEDEN I VIBORG I FEBRUAR 2011 FORDELT PÅ A-KASSER

	Antal ledige	Ledighedsprocent	Udvikling fra februar 2010
A-kasser			
AAK	16	1,6%	0,1% -point
Business	20	3,5%	-0,7% -point
Byggefag	17	6,0%	-8,5% -point
BUPL-A	50	4,8%	3,1% -point
Danske Lønmodt.	87	8,4%	-1,5% -point
DSA	15	0,8%	0,7% -point
Ei-Faget	19	4,7%	-2,2% -point
FOA	111	3,8%	1,5% -point
3F	871	14,2%	-2,8% -point
Frie Funkt.	17	4,8%	-0,9% -point
Funkt. og Serv.	6	2,7%	-0,2% -point
FTF-A	65	2,9%	0,4% -point
NNF	27	10,3%	-4,8% -point
HK	243	6,0%	0,4% -point
IAK	16	1,9%	-2,2% -point
Journalistik...	9	5,1%	0,2% -point
Kristelig	275	8,8%	-0,7% -point
Lederne	36	2,5%	-1,0% -point
DLF-A	19	1,6%	0,5% -point
Magistrene	21	3,8%	-0,4% -point
Metalarb.	139	7,2%	-2,8% -point
Min A-kasse	11	2,5%	-0,5% -point
Dana	21	3,4%	-0,5% -point
ASE	101	4,0%	0,2% -point
SLA	34	4,4%	3,3% -point
Teknikerne	40	7,8%	-1,1% -point
CA	13	3,9%	-2,4% -point

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

UDVIKLINGEN I EFTERSPØRGSLEN EFTER ARBEJDSKRAFT

Her beskrives udviklingen i erhvervsstrukturen og arbejdskraftefterspørgslen i Viborg, herunder udviklingen i antallet af arbejdspladser, brancheudviklingen og fremskrivninger af antallet af arbejdspladser. Desuden belyses pendlingen og uddannelsessammensætningen i brancherne.

Erhvervsstrukturen

Erhvervsstrukturen i Viborg er kendetegnet ved relativt mange arbejdspladser inden for landbrug, industri og offentlig sektor. Samlet set udgør de tre sektorer 59% af alle arbejdspladser mod 51% i regionen som helhed.

TABEL 3. ANTAL ARBEJDSPLADSER FORDELT PÅ HOVEDERHVERV 1.1.2009

	Antal arbejdspladser		
	Hele landet	Region Midtjylland	Viborg
Landbrug, skovbrug og fiskeri	74.125	22.248	2.347
Industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed	393.531	113.804	11.261
Bygge og anlæg	180.188	41.624	3.503
Handel og transport	676.150	152.315	9.482
Information og kommunikation	101.408	18.528	997
Finansiering og forsikring	86.774	14.492	1.083
Ejendomshandel og udlejning	39.907	8.306	623
Erhvervsservice	274.814	57.916	3.955
Offentlig administration, undervisning og sundhed	867.569	194.852	18.471
Kultur, fritid og anden service	118.725	24.511	2.006
Uoplyst aktivitet	17.929	3.650	255
I alt	2.831.120	652.246	53.983

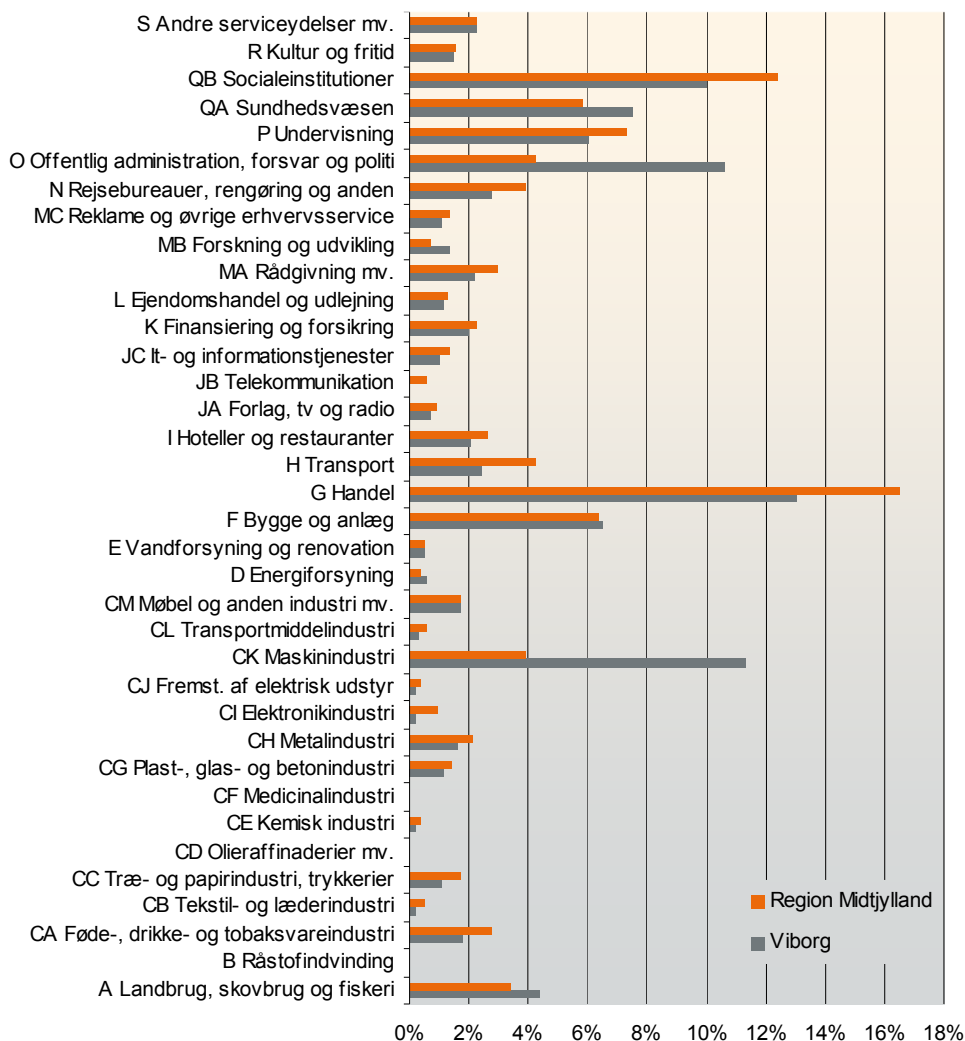

	Andel af alle arbejdspladser		
	Hele landet	Region Midtjylland	Viborg
Landbrug, skovbrug og fiskeri	2,6%	3,4%	4,3%
Industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed	13,9%	17,4%	20,9%
Bygge og anlæg	6,4%	6,4%	6,5%
Handel og transport	23,9%	23,4%	17,6%
Information og kommunikation	3,6%	2,8%	1,8%
Finansiering og forsikring	3,1%	2,2%	2,0%
Ejendomshandel og udlejning	1,4%	1,3%	1,2%
Erhvervsservice	9,7%	8,9%	7,3%
Offentlig administration, undervisning og sundhed	30,6%	29,9%	34,2%
Kultur, fritid og anden service	4,2%	3,8%	3,7%
Uoplyst aktivitet	0,6%	0,6%	0,5%
I alt	100,0%	100,0%	100,0%

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

Figur 9 viser antallet af arbejdspladser fordelt på brancher i Viborg og Midtjylland. Figuren viser, at inden for industrien er Viborg især overrepræsenteret med arbejdspladser inden for Maskinindustri, som udgør 11,3% af arbejdspladserne mod 3,9% i regionen som helhed. Inden for den offentlige sektor er Viborg overrepræsenteret med arbejdspladser inden for Offentlig administration og Sundhedsvæsen. Derudover har Viborg en vis overrepræsentation inden for Forskning og udvikling og i Landbrugssektoren.

FIGUR 9. ERHVERVSSTRUKTUREN FORDELT PÅ BRANCHER 1.1.2009

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

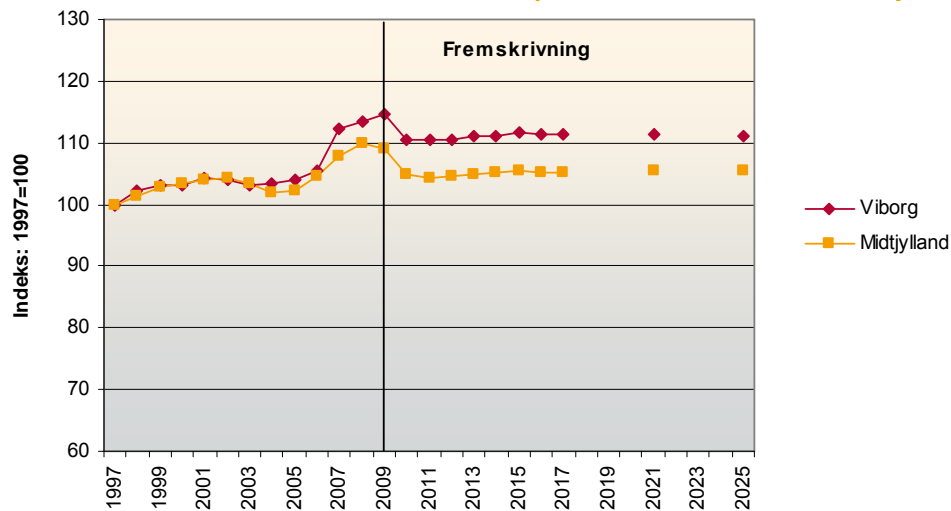
Udviklingen i erhvervsstrukturen

Udviklingen i erhvervsstrukturen fra 1997 til 2009 viser, at Viborg har haft en højere vækst i antallet af arbejdspladser end regionen som helhed. Det gælder især fra 2006 til 2009, hvor der kom 4.308 nye arbejdspladser i Viborg. Samlet set er antallet af arbejdspladser i perioden 1997 til 2009 steget med 15% (6.843 arbejdspladser), mens antallet er steget med 9% i Midtjylland (54.593 arbejdspladser).

Perioden fra 1997 til 2009 kendetegnes ved et stort fald på 33% i antal arbejdspladser inden for landbrugssektoren (-1.133 arbejdspladser), mens industrien har haft en nedgang på 4% (-475 arbejdspladser). Omvendt har den offentlige sektor, den private servicesektor og bygge- og anlægsbranchen oplevet fremgang frem til 2009.

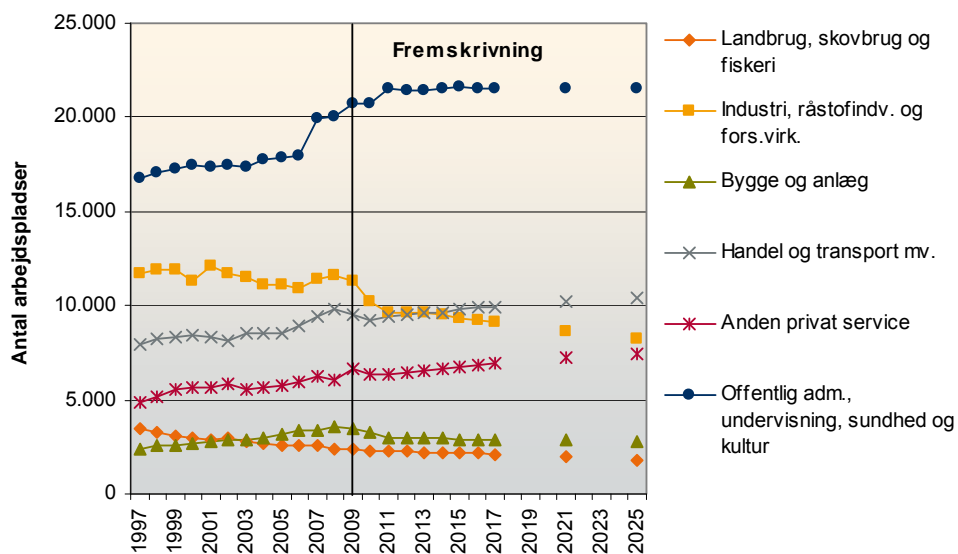
Viborg er påvirket af finanskrisen i perioden 2009 til 2011. Herefter forventes antallet af arbejdspladser at stabilisere sig på et niveau som svarer til antallet af arbejdspladser i 2006/2007. Inden for de enkelte hovederhverv forventes færre arbejdspladser inden for Landbrugssektoren og Industrien, mens der forventes flere arbejdspladser inden for dele af den private servicesektor. Inden for den offentlige sektor forventes væksten at bremse op i de kommende år.

FIGUR 10. UDVIKLINGEN I ANTAL ARBEJDSPLADSER FRA 1997 TIL 2009 OG FREMSKRIVNING FOR PERIODEN 2010 TIL 2025

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

FIGUR 11. UDVIKLINGEN I ANTAL ARBEJDSPLADSER FORDELT PÅ HOVEDERHVERV FRA 1997 TIL 2009 I VIBORG

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

Note: Anden privat service dækker over brancherne: Information og kommunikation, Finansiering og forsikring, Ejendomshandel og udlejning og Erhvervsservice

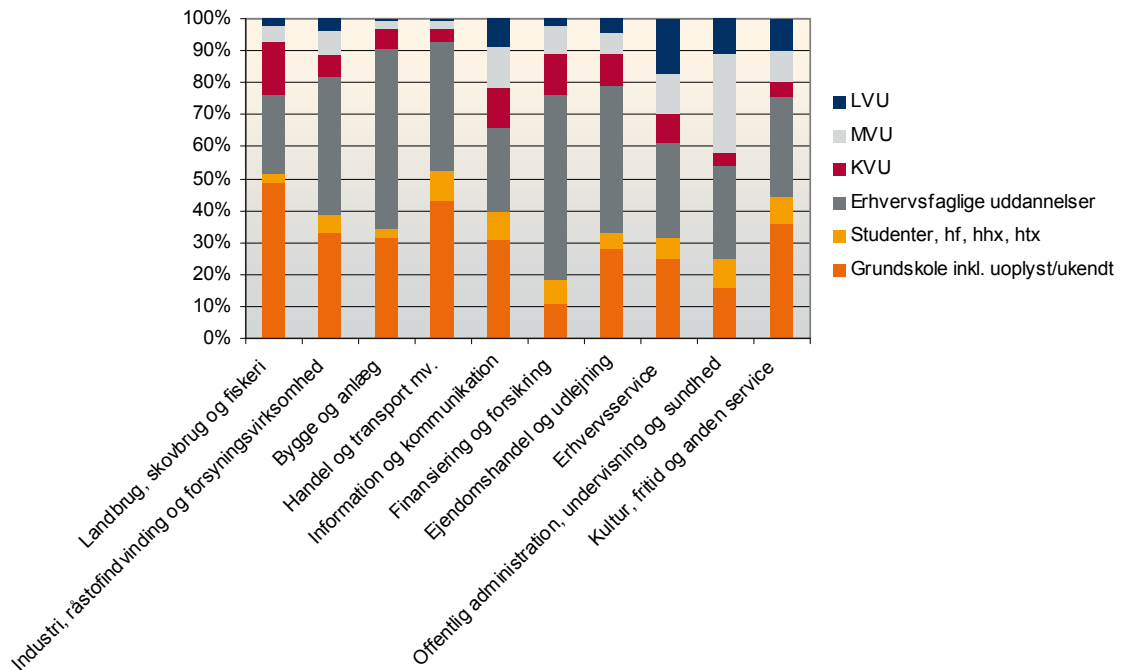
Arbejdskraftefterspørgslen fordelt på uddannelse

Efterspørgslen efter forskellige typer af uddannet arbejdskraft varierer i de forskellige hovederhverv i Viborg.

Med en andel på 49% med grundskoleuddannelse har landbrugssektoren relativt flest kortuddannede blandt de ansatte. Finansiering og forsikring og Bygge- og anlægsbranchen har en høj andel faglærte. Her udgør de næsten 60% af de ansatte.

Den offentlige sektor har især en høj efterspørgsel efter arbejdskraft med en mellemlang videregående uddannelse (herunder blandt andre pædagoger, folkeskolelærere og sygeplejersker).

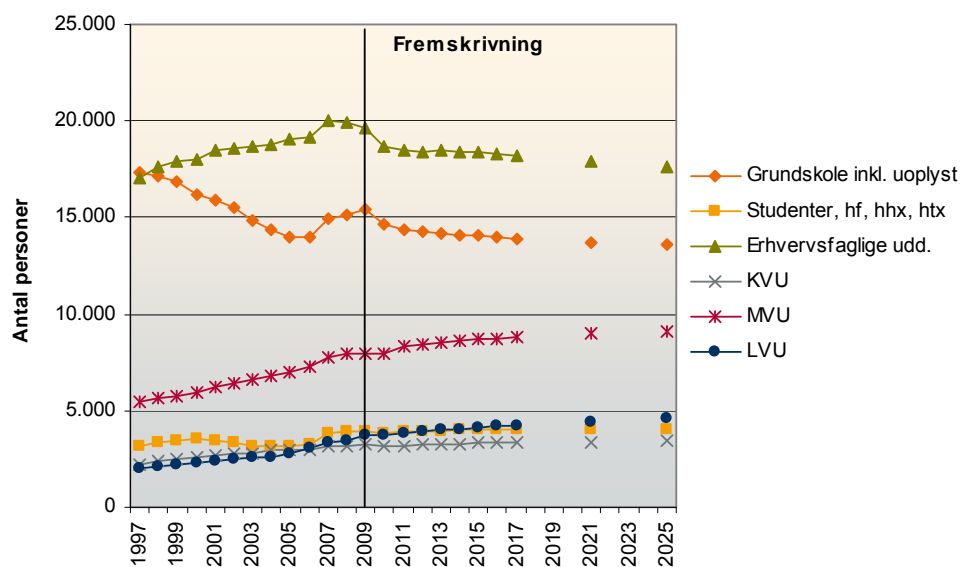
FIGUR 12. UDDANNELSESSAMMENSÆTNINGEN I HOVEDERHVERVENE I VIBORG 1.1.2009

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

Arbejdskraftefterspørgslen har ændret sig markant i perioden fra 1997 til 2009. Generelt er kvalifikationskravene til arbejdskraften steget, og i de kommende år forventes fortsat stigende krav til arbejdskraften.

FIGUR 13. UDVIKLINGEN I ANTAL ARBEJDSPLADSER FRA 1997 TIL 2009 FORDELT PÅ UDDANNELSESGRUPPER OG FREMSKRIVNING FOR PERIODEN 2010 TIL 2025 I VIBORG

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

Efterspørgslen er især faldet i forhold til de kortuddannede med **grundskolen** som højeste fuldførte uddannelse. Antallet af arbejdspladser for de kortuddannede er faldet med 1.891 fra 1997 til 2009, en nedgang på 11%. I de kommende år forventes faldende efterspørgsel efter kortuddannede. Fremskrivningen viser, at der forventes et fald på over 1.700 arbejdspladser for kortuddannede frem til 2021 (-11%).

Antallet af **faglærte** arbejdspladser er steget markant i Viborg med en vækst på 2.266 arbejdspladser i perioden, en stigning på 15%. I fremskrivningsperioden forventes en mere negativ udvikling for den faglærte gruppe samlet set. Frem til 2021 forventes en nedgang på ca. 1.700 arbejdspladser (-9%).

Gruppen af **videregående uddannede** har generelt oplevet stigende efterspørgsel. Samlet set er antallet af arbejdspladser for videregående uddannede steget med 5.319 (55%). Den relative vækst har været højest for de lange videregående uddannede med en fremgang på 85% frem til 2009. I fremskrivningsperioden forventes en fremgang på ca. 1.900 arbejdspladser for videregående uddannede frem til 2021 (12%).

Pendlingen

Arbejdskraftens pendling og geografiske mobilitet påvirker både virksomhedernes mulighed for at rekruttere den ønskede arbejdskraft og arbejdsstyrkens ledighed og jobmuligheder.

Overordnet set kendetegnes Viborg ved, at der i 2009 er flere indpendlere end udpendlere. Samlet set er der 15.951 indpendlere, hvilket betyder, at 30% af arbejdspladserne i Viborg er besat med personer, som pendler ind til kommunen. Tilsvarende er der 11.573 udpendlere, hvilket svarer til, at 23% af de beskæftigede i Viborg pendler ud af kommunen.

Pendlingen er forskellig inden for de enkelte hovederhverv i Viborg. Blandt andet tiltrækker Finansiering og forsikring relativt flest indpendlere. Den største antalmæssige indpendling er dog inden for den offentlige sektor, hvor over 6.100 personer pendler ind til Viborg. Den højeste udpending er også inden for Finansiering og forsikring, hvor 37% af de beskæftigede i Viborg er udpendlere. Antalmæssigt er udpendingen også højest inden for den offentlige sektor.

TABEL 4. PENDLINGEN I VIBORG FORDELT PÅ HOVEDERHERV 1.1.2009

	Beskæftigede	Indpendling	Udpending	Arbejdspladser	Andel indpendlere	Andel udpendlere
Viborg						
I alt	49.605	15.951	11.573	53.983	30%	23%
1 Landbrug, skovbrug og fiskeri	2.294	310	257	2.347	13%	11%
2 Industri, råstofindv. og fors.virksomhed	9.626	4.246	2.611	11.261	38%	27%
3 Bygge og anlæg	3.477	832	806	3.503	24%	23%
4 Handel og transport mv.	10.109	1.956	2.583	9.482	21%	26%
5 Information og kommunikation	998	333	334	997	33%	33%
6 Finansiering og forsikring	927	497	341	1.083	46%	37%
7 Ejendomshandel og udlejning	612	90	79	623	14%	13%
8 Erhvervsservice	3.833	1.057	935	3.955	27%	24%
9 Offentlig adm., undervisning og sundhed	15.613	6.122	3.264	18.471	33%	21%
10 Kultur, fritid og anden service	1.858	497	349	2.006	25%	19%
11 Uoplyst aktivitet	258	11	14	255	4%	5%

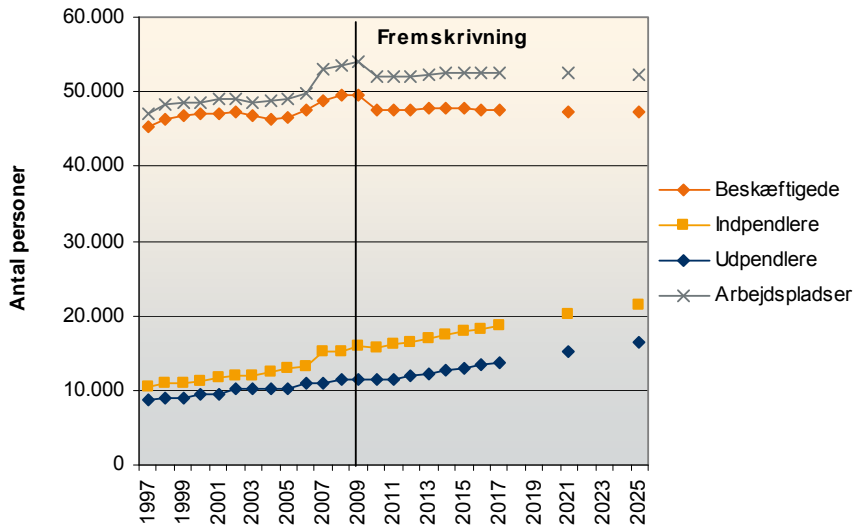
Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

Note: Andel indpendlere: Andel af alle arbejdspladser i den enkelte branche, som er besat med indpendlere.

Andel udpendlere: Andel af beskæftigede med bopæl i kommunen, som pendler ud af kommunen.

Figur 14 viser udviklingen i antal beskæftigede (personer med bosted i Viborg, som er i beskæftigelse), antal arbejdspladser (antal personer, som har arbejdssted ved en virksomhed i Viborg), og ind- og udpendingen fra 1997 til 2009. Figuren viser, at både ind- og udpendingen er steget og forventes at stige fremover. Figuren viser også, at indpendlingen er steget relativt mere end udpendingen i Viborg. Baggrunden er, at de lokale virksomheder har haft en relativt højere vækst i arbejdskraftbehovet end i mange andre kommuner i regionen, hvilket har tiltrukket mange indpendlere.

FIGUR 14. UDVIKLINGEN I BESKÆFTIGELSEN OG ANTAL ARBEJDSPLADSER, SAMT INDPENDINGEN OG UDPENDINGEN FRA 1997 TIL 2009 OG FREMSKRIVNING FOR 2010 TIL 2025

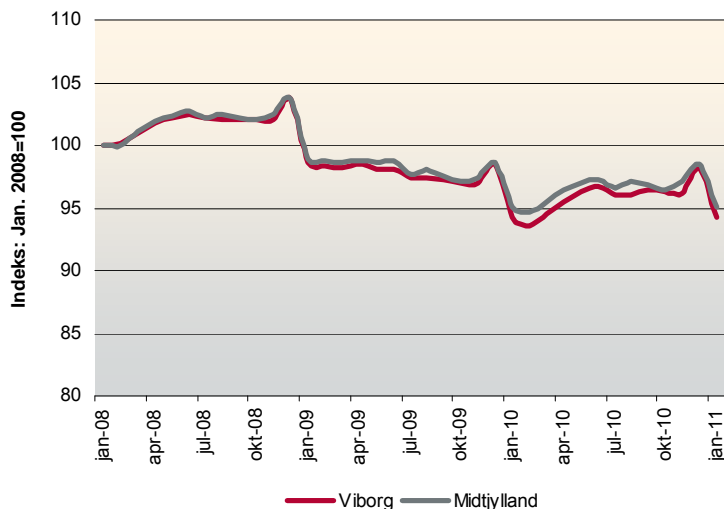

Kilde: Danmarks Statistik, SAM-K/LINE-modellen

Den aktuelle beskæftigelsesudvikling

Den aktuelle beskæftigelsesudvikling kan ikke belyses med tal fra Danmarks Statistik, hvor de seneste tal er opgjort pr. 1.1.2009. Dog er det muligt at få et billede af den aktuelle udvikling ved at benytte de såkaldte e-indkomstdata, som kan findes i DREAM-databasen. E-indkomstdata belyser antallet af lønmodtagere baseret på oplysninger fra SKAT – og kan vise den løbende udvikling i beskæftigelsen hver måned frem til januar 2011.

FIGUR 15. UDVIKLINGEN I BESKÆFTIGELSEN I VIBORG SAMMENLIGNET MED HELE REGIONEN FRA JANUAR 2008 TIL JANUAR 2011

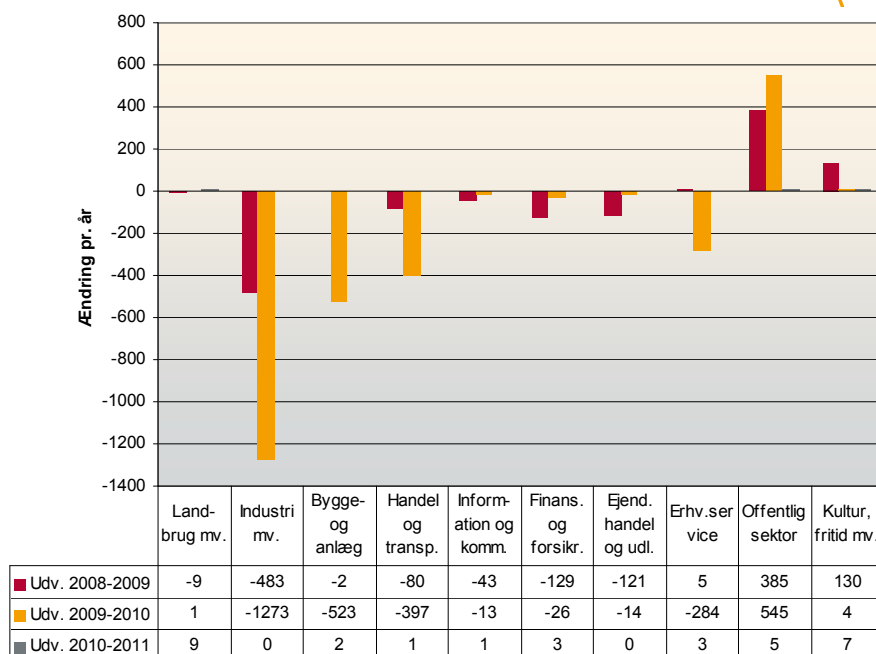

Kilde: E-indkomstdata fra DREAM-databasen

E-indkomstdataene viser, at beskæftigelsen i Viborg har fulgt udviklingen i den regionale beskæftigelse igennem Finanskrisen. Samlet set er beskæftigelsen faldet med 5,7% i Viborg fra januar 2008 til januar 2011, mens faldet i regionen har været på 4,9%. I gennem 2010 har udviklingen været mere positiv i både Viborg og regionen som helhed end i 2009.

Fordelt på hovederhverv er beskæftigelsen faldet markant inden for industrien især i gennem 2009. Samtidig er beskæftigelsen også faldet inden for Bygge- og anlægsbranchen og Handel og transportvirksomhed især igennem 2009. Den offentlige sektor har derimod oplevet fremgang både igennem 2008 og 2009, men er bremset markant op i 2010.

FIGUR 16. ÅRLIG ÆNDRING I BESKÆFTIGELSEN FORDELT PÅ HOVEDERHVERV FRA JANUAR 2008 TIL JANUAR 2011

Kilde: E-indkomstdata fra DREAM-databasen

Note: Udviklingen hvert år dækker udviklingen fra januar til januar. Det vil sige, at udviklingen 2010-2011 dækker ændringen i e-indkomstbeskæftigelsen fra januar 2010 til januar 2011.

Fire analyser du har gavn af at kende:

AC-analyse

Analyserapport
2010

Kontrakt 2012

Arbejdsmarkeds-
overblik

Find dem - og andre analyser - på
www.brmidtjylland.dk

Kontaktperson:
Lisbeth Kramme
lmi@ams.dk
72 22 37 06

Beskæftigelsesregion Midtjylland
www.brmidtjylland.dk
brmidt@ams.dk
72 22 37 00